

GALATIA

1

2

3

4

5

6

CHAPTER 1

Syedara-syedara mandum jeumaáh nyang na di Galatia, Ulôn, Paulus, dan banmandum syedara nyang Kristen nyang na meusajan ngon ulôn, kamoe meuharab seumoga Allah Bapak geutanyoe dan Tuhan Isa Almaseh geubri beureukat dan seujahteura keu gata. Ulôn jeuet keurasui kon lé peurantaraan manusia atawa kareuna jiangkat lé manusia, teuma lé Isa Almaseh dan Allah Bapak geutanyoe nyang ka geupeu udeb lom teuma gobnyan nibak maté.

⁴ Taát ubak keuheundak Allah Bapak geutanyoe, Almaseh geupeujok droe Gobnyan jeuet keu keureubeuen keubanmandum desya-desya tanyoe, mangat tanyoe geupeu seulamat nibak jamén nyang jeuhet nyoe.

⁵ Teupujoe kheueh Allah siumu masa! Amin.

⁶ Ulôn hireuen keuhai Syedara banmandum! Gata geutawök lé Po teu Allah lé sabab rahmat Almaseh, teuma bak watée nyoe gata keubiet bagaih that tapeulikot Allah dan gata seutôt "haba gét" nyang laén nibak Haba Gét nyang teuka nibak Po teu Allah keudroe.

⁷ Nyang sibeuna jih hana "haba gét nyang laén". Teuma na ureuëng nyang jijakpeugah ubak gata "haba gét" keuhai Almaseh nyang ka jiputa balek lé awaknyan ngon sabab nyan pikeran gata karu hana meuteuntée.

⁸ Ureuëng nyang peusampoe "haba gét" nyang laén nibak Haba Gét nyang ka kamoe peusampoenyan, bah kheueh ureuëng nyan geuhuköm lé Allah -- bah kheueh ureuëng nyang pesampoe nyan ulôn keudroe atawa malaikat nyang teuka lam syeuruga!

⁹ Kamoe ka lheueh kamoe peugah yoh awaikon ilée, jinoenyoe ulôn peugah sigoe teuk: Ureuëng nyang peusampoe keu gata "haba gét" nyang laén nibak Haba Gét nyang ka gata teurimong nibak kamoe, ureuëng nyan bah kheueh geuhuköm lé Po teu Allah!

¹⁰ Peu kheueh ngon lagée nyan deuh jih ulônnyoe siulah-ulah meuharab beujiaku lé manusia? Sagai-sagai hana dan kon lagée nyan! Nyang ulôn harab na kheueh peungkuan nibak Po teu Allah. Peu kheueh ulôn teungoh meu-useuha lôn cok até manusia mangat jigalak lé gob? Meunyoe ulôn mantong kupeubuet lagée nyan, ulôn nyoe bukon kheueh hamba Almaseh.

¹¹ Syedara-syedara banmandum harôh beutateupeue bahwa Haba Gét nyang ulôn peusampoe nyan kon asai jih nibak manusia.

¹² Ulôn hana kuteurimong haba nibak manusia, dan hana meusidroé pih nyang purunoe keu ulôn. Isa Almaseh keudroe kheueh nyang peugah asoe Haba Gét nyan ubak ulôn.

¹³ Teuntée gata katadeungoe keuhai udeb lôn yoh ilée sibagoe sidroe ureuëng nyang anut agama Yahudi. Gata tateupeue pakriban keujam jih ulôn bak watée nyan lôn iélanya jeumaáh Allah dan pakriban kreueh jih ulôn keuneuk peuhanco jeumaáh nyan.

- ¹⁴ Lam hai lôn amai agama Yahudi, ulôn leubeh jroh nibak ureuëng Yahudi nyang laén nyang santeuet ngon umu ulôn. Ulôn meuseumangat that lam hai-hai adat istiadat indatu kamoe.
- ¹⁵ Teuma ngon jroh até Po teu Allah, Gobnyan ka geupiléh ulôn sigohlom ulôn lahé dan teutawök ulôn guna lôn layani Gobnyan.
- ¹⁶ Allah geupeugah Aneuëk Gobnyan keu ulôn mangat Haba Gét keuhai Aneuëk Gobnyan hase lôn peusampoe keu ureuëng-ureuëng nyang kon Yahudi. Bak watée nyan hana ulôn jak bak soe mantong lôn jak lakée naseuhat.
- ¹⁷ Meunan cit ulôn hana lôn jak ubak ureuëng-ureuëng nyang na di Yerusalem nyang ka leubeh ilée nibak ulôn jeuet keurasui. Teuma ulôn kujak u nanggroë Arab, nibak teupat nyan laju lôn gisa lom u Damsyik.
- ¹⁸ Lhéé thon teuma óh lheuëh nyan, ulôn jak teuma u Yerusalem guna lôn jak meuturi ngon Petrus. Ulôn tinggai ngon gobnyan na limong blaih uroe treb jih.
- ¹⁹ Ulôn hana murumpok ngon rasui-rasui nyang laén, keucuali Yakobus, syedara Tuhan.
- ²⁰ Peue nyang lôn tuléh nyoe na kheueh beutôi. Allah geuteupeue bahwa ulôn hana meusulet!
- ²¹ Óh lheuëh nyan laju ulôn jak u daerah-daerah nyang na di Siria dan Kilikia.
- ²² Trok bak watée nyan jeumaáh-jeumaáh Kristen nyang na di Yudea mantong na gohlom jituri keulôn seucara langsung.
- ²³ Awaknyan teuma jideungoe gob peugah, "Ureuëng nyang iélanya kamoe yoh watée ilée, jinoe jijak peusampoe haba nyang yoh masa ilée jikeuneuk peuhanco."
- ²⁴ Ngon lagée nyan awaknyan laju jipujoe Allah sabab lé ulôn.

CHAPTER 2

Puet blaih thon óh lheuëh nyan, ulôn woelom u Yerusalem, meusigoe ngon Barnabas. Meunan cit Titus na lôn ba sajan.

- ² Ulôn kujak u Yerusalem sabab Allah ka geupeugah ubak ulôn bahwa ulôn harôh lônjak keunan. Dan bak saboh teupat meurok pakat khusus ngon peumimpén-peumimpén nyang na disinan, laju ulôn peugah Haba Gét nyang ka lôn peusampoe ubak ureuëng-ureuëng nyang kon Yahudi. Sabab ulôn hana kutem useuha lôn nyang awai, meunan cit nyang jinoe, tinggai sia-sia.
- ³ Titus, nyang peungon ulôn, na kheueh ureuëng Yunani, teuma jihnyan hana teupaksa meuseuti jiseutôt peuratoran meusunat,
- ⁴ bah kheueh na ureuëng-ureuëng nyang jipaksa hai nyan. Awaknyan na kheueh ureuëng-ureuëng jiseuludob lam gulongan tanyoe dan jimeunyamar sibagoe syedara. Awaknyan jitamong ngon seungab-seungab keu jijak seulidek keubeubaihan nyang na nibak geutanyoe sabab tanyoe meusaboh ngon Isa Almaseh. Awaknyan jikeuneuk peugisa tanyoe ubak keuadaan lagée yoh awai sibagoe namiet,
- ⁵ teuma kamoe hana meunyeurah mubacut pih ubak awaknyan, sabab kamoe keuneuk kamoe jaga mangat Haba Gét nyan teutab gleh keugata.
- ⁶ Bah kheueh lagée nyan, hana hai-hai barô nyang jituntot nibak ulôn lé ureuëng-ureuëng nyang jianggab ureuëng patot -- nibak ulôn hana meulaén meunyoe awaknyan ureuëng patot atawa kon ureuëng patot, sabab Po teu Allah hana geungieng muka.
- ⁷ Seubalek jih, ureuëng-ureuëng nyang jianggab ureuëng patot jiaku keudroe bahwa Allah ka geubri tugaih ubak ulôn keu lôn peusampoe Haba Gét keu ureuëng nyang kon Yahudi, sabab lagée Gobnyan ka geubri tugaih ubak Petrus keujijak peusampoe Haba Gét nyan

ubak ureuëng Yahudi.

⁸ Sabab Allah nyang bri ubak Petrus keuanggupan beujeuet keu rasui ureuëng Yahudi, meunan cit geubri teuma ubak ulôn keujeuet keurasui ubak ureuëng nyang kon Yahudi.

⁹ Yakobus, Petrus dan Yahya, nyang deuh jih jeuet keupeumimpén-peumimpén jeumaáh, jiaku keudroe bahwa Allah ka geubri ubak ulôn tugaih khusus nyoe. Teuma awaknyan laju jimumat jaroe ngon Barnabas dan ulôn sibagoe tanda meusahabat. Laju awaknyan dan kamoe situju bahwa kamoe teuma mubuet lamkawan bansa-bansa nyang kon Yahudi, dan awaknyan lamkawan ureuëng Yahudi.

¹⁰ Nyang that-that jilakée lé awaknyan bak kamoe na kheueh mangat kamoe biet-biet kamoe pike keu ureuëng gasien. Dan ulôn keubiet mangat até peubuet hai nyan.

¹¹ Watée Petrus jijak u Antiokhia, laju lôn lawan jih troh trang, sabab buet jih ka salah.

¹² Phon-phon that jiduek sira jimakheun meusajan-sajan ngon ureuëng-ureuëng nyang kon Yahudi. Teuma óh ka lheueh ureuëng-ureuëng utosan Yakobus nyan teuka, laju jipeujiôh droe nibak ureuëng-ureuëng nyang bukon Yahudi nyan dan hana jitem lé makheun meusajan ngon awaknyan, sabab jitakot keu ureuëng-ureuëng nyang jilakée mangat banmandum ureuëng teupeusunat.

¹³ Lé syedara-syedara nyang ureuëng Yahudi laén pih ka rhot bak munafék lagée Petrus nyan, dan akhé jih Barnabas pih teupeungaroh ngon sikeub nyang jipeuleumah lé awaknyan.

¹⁴ Meunan lôn teupeu bahwa awaknyan hana meusikeub nyang sisuai ngon keubeunaran nyang na lam Haba Gét nyan, laju ulôn peugah ubak Petrus dikeue mandum ureuëng nyang teuka disinan, "Meunyoe Gata sibagoe ureuëng Yahudi ka udeb lagée kon ureuëng Yahudi, keupeue jinoenyoe Gata keuneuk paksa ureuëng-ureuëng laén udeb lagée ureuëng Yahudi?"

¹⁵ Keubiet, meunurot lahé, kamoe na kheueh ureuëng Yahudi dan kon "ureuëng nyang kon Yahudi nyang meudesya".

¹⁶ Bah kheueh meunan kamoe meuteupeue bahwa manusia jimeugét lom teuma ngon Po teu Allah sabab jimeuiman ubak Isa Almaseh, dan kon ngon sabab jiamai huköm agama. Kamoe keudroe pih meuiman ubak Isa Almaseh, mangat kamoe jeuetmeugét lom teuma ngon Allah meulalu iman kamoe nyan, kon ngon sabab kamoe amai huköm agama. Sabab ngon teuamai huköm agama, hana meusidroe pih hase jimeugét lom teuma ngon Po teu Allah.

¹⁷ Kamoe meu-useuha kamoe meugét lom teuma ngon Allah rot udeb meusaboh ngon Almaseh. Teuma meunyoe óh ka lheueh teupeubuet nyang lagée nyan, teunyata kamoe mantong jeuet lagée "ureuëng-ureuëng meudesya" meunan cit lagée ureuëng-ureuëng nyang kon Yahudi, peu kheueh ngon lagée nyoe bahwa Almaseh kheueh nyang jeuet keusabab kamoe meudesya? Ka teuntée hana!

¹⁸ Meunyoe ulôn kupeuphon lom teuma lôn peudong pola huköm agama nyang ka ulôn reuloh, ngon lagée nyan ka lôn peuleumah bahwa ulôn ka lôn langga huköm.

¹⁹ Teuma ulôn ka maté ateueh huköm agama -- jipeumaté lé huköm nyan keudroe -- mangat ulôn jeuet udeb keu Po teu Allah. Ulôn ka jisaleb meusajan ngon Almaseh.

²⁰ Jinoenyoe bukon lé ulôn nyang udeb, teuma Almaseh nyang udeb lam tuboh ulôn. Udeb nyoe nyang ulôn amai jinoo na kheueh lé iman ulôn keu Aneuëk Allah nyang geugaséh ulôn dan nyang ka geukeureubeuen droe Gobnyan keu ulôn.

²¹ Ulôn hana lôn peubeuah rahmat Allah. Meunyoe hubungan manusia ngon Po teu Allah jeuet keu gét lom teuma sabab jiamai huköm agama, nyan saban cit maté Almaseh hana meuguna!

CHAPTER 3

Syedara-syedara nyang ureuëng-ureuëng Galatia! Gata biet-biet bangai! Aléh peungaroh soe nyang ka keunong nibak gata? Almaseh maté bak kayée saleb ka ulôn peutrang sijeulaih-jeulaih jih keu gata!

² Cuba gata peugah ubak saboh hai nyoe: Peu kheueh gata katateurimong Roh Allah sabab gata amai huköm agama, atawa sabab gata deungoe Haba Gét nyang teuka nibak Po teu Allah dan meuman ubak Almaseh?

³ Pakon gata keubiet that bangai! Gata ka tapeuphon udeb barô ngon Roh Allah, pakon jinoenyoe gata keuneuk trok ubak keusampoereuna ngon teunaga gata keudroe?

⁴ Sia-sia mantong banmandum nyang ka gata alami nyan? Hana mungken sia-sia!

⁵ Po teu Allah geubri Roh gobnyan keu gata dan geupeuna buet-buet nyang ajaéb lamkawan gata. Peu kheueh Allah geupeubuet nyan sabab gata ka tapeubuet huköm agama atawa sabab gata ka tadeungoe Haba Gét nyan dan meuman ubak Almaseh?

⁶ Nyan saban lagée nyang na teutuléh lam Alkitab keuhai Nabi Ibrahim -- lagée nyoe, "Nabi Ibrahim geumeuman ubak Allah, dan sabab meuman geuhnyan gobnyan geuteurimong lé Allah sibagoe sidroe nyang teupeumangat até Allah."

⁷ Ngon lagée nyan bah kheueh gata beutasadar bahwa ureuëng nyang biet-biet keuturonan Nabi Ibrahim na kheueh ureuëng nyang meuman ubak Allah.

⁸ Alkitab ka jikalon leubeh ilée bahwa Allah ka geupeumungken ureuëng-ureuëng nyang kon Yahudi jimeugét lom teuma ngon Allah, meunyoe awaknyan jimeuman ubak Gobnyan. Haba Gét nyan teupeugah leubeh ilée ubak Nabi Ibrahim lam janji nyang lagée nyoe, "Rot gata, Allah teuma geubri beureukat banmandum umat manusia ateueh rhueng bumoe."

⁹ Nabi Ibrahim geumeuman, nyang kheueh sabab gobnyan geubri beureukat. Meunan cit teuma keu mandum ureuëng nyang meuman, teuma geubri beureukat meusajan-sajan ngon Nabi Ibrahim.

¹⁰ Ureuëng-ureuëng meugantueng ubak huköm agama, banmandum udeb dimiyueb kutokan. Sabab lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, "Ureuëng nyang hana seutia jiamai banmandum nyang teutuléh lam Kitab Huköm Agama, geukutök lé Allah!"

¹¹ Hana meusidroe pi nyang jimeugét ngon Po teu Allah ngon sabab jiamai huköm agama. Hai nyan ka teupeugah lam Alkitab, "Teuma ureuëng nyang meuman ubak Allah sampoe hubongan jih ngon Allah jeuet keugét lom, teuma udeb!"

¹² Teuma huköm agama hana meudasai ateueh iman. Lam Alkitab na teutuléh bahwa ureuëng nyang jiamai huköm agama, teuma udeb ngon sabab huköm nyan.

¹³ Teuma Almaseh geupeubeubaih tanyoe nibak kutokan huköm agama. Gobnyan geupeubuet lagée nyan ngon cara geupeubiyeu droe Gobnyan teukutok sabab lé geutanyoe. Sabab lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, "Teukutok kheueh ureuëng nyang maté teugantueng bak taméh kayée."

¹⁴ Almaseh geupeubuet lagée nyan mangat beureukat nyang ka geupeu janji lé Allah ubak Nabi Ibrahim geubri cit teuma ubak ureuëng-ureuëng nyang bukan Yahudi. Ngon lagée nyan tanyoe pih nyang meuman ubak Allah, hase tateurimong Roh nyang ka geupeu janji lé Allah nyan.

¹⁵ Syedara-syedara! Bah kheueh lôn peuguna cuntoh nibak peungalaman tieb-tieb uroe. Meunyoe na ureuëng jipeuna saboh janji dan janji nyan ka teupeusah, hana meusidroe pih nyang jeuet jipeubateu janji nyan, atawa jitamah sapeue-sapeue nibak janji nyan.

¹⁶ Janji-janji Allah geupeugét lé Allah keu Nabi Ibrahim dan keu ureuëng keuturonan Nabi

Ibrahim. Lam Alkitab hana teutuléh "dan keu ureuëng-ureuëng keuturonan Nabi Ibrahim", nyang makna jih jai that ureuëng. Nyang na teutuléh lam Alkitab nyan na kheueh, "dan keu ureuëng keuturonan gata", nyang makna jih keu sidroe ureuëng mantong, nyan kheueh Almaseh.

¹⁷ Nyang keuneuk lôn peugah nibak teupat nyoe na kheueh lagée nyoe: janji Allah ka geupeugét dan teupeusah leubeh ilée. Huköm agama nyang geubri 430 thon óh lheueh nyan hana hase teupeubateu nyang ka teupeusah nyan dan teusampôh janji Allah nyan.

¹⁸ Sabab meunyo meuneubri Allah teugantueng nibak huköm agama, ngon lagée nyan kon lé meuneubri nyang ka geupeu janji. Teuma lé sabab Allah ka geupeu janji nyan ubak Nabi Ibrahim, ngon lagée nyan Allah geubri atra nyan keu gobnyan.

¹⁹ Meunyo meunan, keupeuguna jih huköm agama teubri? Jaweueb jih na kheueh bahwa huköm agama teutamah keuteupeugah buet nyang jilangga lé manusia. Huköm agama nyan meulaku sampoe bak watée trok sidroe keuturonan Nabi Ibrahim, nyang teupeugah lam janji Allah keu Nabi Ibrahim. Huköm agama nyan geupeusampoe lé malaikat-malaikat ngon peurantara sidroe manusia.

²⁰ Nyang kheueh, meuseuti na dua pihak, barô kheueh peureulée sidroe peurantara. Teuma nibak Allah hana peureulée peurantara sabab Gobnyan keudroe nyang meutindak.

²¹ Peu kheueh nyan meumakna bahwa huköm agama meulawan ngon janji Allah? Ka teuntée hana! Sabab meunyo huköm agama geubri keu anugeurah udeb manusia, ngon lagée nyan manusia hase jimeugét ngon Allah meulalu huköm agama.

²² Teuma lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe bahwa banmandum umat manusia na dimiyueb keukuasaan desya. Ngon sabab nyan, meuneubri nyang geupeu janji ngon dasai jih meuiman ubak Isa Almaseh teubri keu awaknyan nyang meuiman.

²³ Sigohlom trok watée jih keumeuiman ubak Almaseh, tanyoe jijaga that lé huköm agama; tanyoe jikurong sampoe iman nyan teupeugah.

²⁴ Ngon lagée nyan, huköm agama teupeujeuet sibagoe nyang kawai tanyoe trok ubak Almaseh teuka keu geujak peugét tanyoe beutameugét lom ngon Allah sabab tanyoe meuiman ubak Almaseh.

²⁵ Jinoenyoe, sabab ka trok watée jih manusia jeuet jimeuiman ubak Almaseh, ngon lagée nyan tanyoe hana lé jikawai lé huköm agama.

²⁶ Sabab gata meuiman ubak Isa Almaseh, ngon lagée nyan gata meusaboh ngon Gobnyan; dan ngon sabab nyan gata ka jeuet keu aneuëk-aneuëk Allah.

²⁷ Gata banmandum ka teupumanö ateueh nan Almaseh, dan gata ka tateurimong nibak droe gata sifeuet-sifeuet Almaseh keudroe. 28 Lam hai nyoe hana lé beda ureuëng Yahudi ngon ureuëng nyang kon Yahudi, meunan cit hana lé beda sidroe namiet ngon ureuëng beubaih, hana meubeda ureuëng agam ngon ureuëng inong. Gata banmandum ka meusaboh ngon sabab Isa Almaseh.

²⁹ Meunyo gata atra Almaseh, ngon lagée nyan gata na kheueh keuturonan Nabi Ibrahim. Dan gata teuma tateurimong peue nyang geupeu janji lé Allah.

CHAPTER 4

Teuma peureulée lôn peujeulaih: simantong ahli waréh mantong dimiyueb umu, na sidroe ureuëng nyang kawai jihnyan dan nyang uruih peue-peue nyang jipeureulée lé ahli waréh nyan trok ubak umu nyang ka jipeuteuntée lé bapak jih. Jihnyan teupeusaneuet saban lagée sidroe namiet, bah pi jihnyan ahli waréh nibak mandum atra nyan.

³ Meunan cit ngon geutanyoe: Simantong tanyoe gohlom rayeuk, tanyoe jipeunamiet lé

roh-roh nyang kuasa donya nyoe.

⁴ Teuma nibak watée nyang paih, Allah geu-utus Aneuëk Gobnyan lam donya nyoe. Aneuëk Gobnyan nyan jipeulahé lé sidroe ureuëng inong dan udeb dimiyueb keukuasaan huköm agama.

⁵ Ngon lagée nyan Gobnyan geupeu beubaih ureuëng-ureuëng nyang udeb dimiyueb keukuasaan huköm agama; mangat tanyoe pih hase jeuet keu aneuëk-aneuëk Allah.

⁶ Sabab gata na kheueh aneuëk-aneuëk Allah, Allah geuyue Roh Aneuëk Gobnyan jitamong lam até Gata dan até ulôn, nyan kheueh Roh nyang jimeuhôi, "Bapak, oe Bapak lôn."

⁷ Ngon lagée nyan, gata kon lé namiet, teuma ka jeuet keu aneuëk. Dan sabab gata aneuëk Allah, teuma Allah geubri ubak gata peue-peue mantong nyang geukeubah keu aneuëk-aneuëk Gobnyan.

⁸ Yoh watée ilée gata hana taturi keu Allah, nyang kheueh sabab jih gata jeuet keu namiet nibak kuasa-kuasa nyang teuaggab sibagoe ilah nyang sibeuna mubacut pih kon Allah.

⁹ Teuma bak watéenyoe gata ka taturi keu Allah, atawa nyang leubeh paih lom, Allah geuturi gata. Ngon sabab nyan, pakon gata keuneuk tagisa lom ubak roh-roh donya nyoe, nyang leumoh dan gasien? Pakon gata tatem jipeubudak lom lé roh-roh nyan?

¹⁰ Gata tapeuna uroe raya bak uroe-uroe nyang ka teupeuteuntée, buleuen-buleuen nyang ka teupeuteuntée, dan thon-thon nyang ka teupeuteuntée teuma.

¹¹ Ulôn khawate, hana-hana jeuréh payah ulôn keugata sia-sia mantong.

¹² Syedara-syedara! Ulôn meulakée ngon meuharab that mangat gata beujeuet lagée ulôn. Sabab ulôn pi ka jeuet lagée gata. Gata hana tapeubuet musapeue pih nyang salah ateueh ulôn.

¹³ Gata teuntée mantong teuingat peue sabab jih bak awaiphon ulôn peusampoe Haba Gét ubak gata. Sabab jih na kheueh ulôn rhot bak sakét.

¹⁴ Bak watée nyan gata hana meurasa luwat keu ulôn, bah pih keuadaan tuboh ulôn ka jeuet keucubaan nyang paleng rayeuk ateueh gata. Bahkan gata tateurimong ulôn sibagoe malaikat Allah atawa lagée tateurimong Isa Almaseh keudroe.

¹⁵ Gata mubahgia that bak watée nyan. Teuma bak watée nyoe, dipat kheueh keubahgiaan nyan? Ulôn kuteupeue bahwa bak watée nyan gata rila gata cungke mata gata keudroe keugata jok ubak ulôn, meunyo nyan hase teupeubuet.

¹⁶ Peu kheueh gata bak watéenyoe ka gata aggab ulôn sibagoe musoh gata, sabab ulôn peugah nyang beutôi ubak gata?

¹⁷ Ureuëng-ureuëng nyang laén nyan ngon peunoh seumangat jimita gata, teuma meukeusut awaknyan hana gét. Awaknyan jikeuneuk peuputôh hubungan ngon kamoe, mangat gata taseutôt awaknyan ngon peunoh seumangat.

¹⁸ Beutôi gét that beuna seumangat lam hai-hai nyang gét, asai beusabe na lagée nyan dan bék watée ulôn na meusapat ngon gata mantong.

¹⁹ Aneuëk-aneuëk ulôn nyang lôn cinta! Ulôn bak watée nyoe ka meudeurita lom sabab lé gata. Ulôn meudeurita lagée sidroe inong meudeurita watée jipeulahé aneuëk. Ulôn teuma sabe meudeurita, meunyo sifeuet-sifeuet Almaseh gohlom teupula lam tuboh gata!

²⁰ Ulôn meuheuét that keuneuk meugumpôi lamkawan gata bak watée nyoe, mangat ulôn jeuet lôn meucalitra ubak gata ngon su nyang laén, sabab ulôn ka lôn teupeue lé peue nyang meuseuti lôn peubuet ateueh gata!

²¹ Syedara-syedara nyang keuneuk udeb dimiyueb keukuasaan huköm agama, cuba deungoe ulôn peugah! Ulôn keuneuk kheun bak gata peue nyang na teutuléh lam Kitab

Huköm Nabi Musa.

²² Disinan na teutuléh bahwa Nabi Ibrahim na dua droe aneuëk: Mak nibak aneuëk nyang sidroe na kheueh sidroe namiet, dan mak nibak sidroe aneuëk nyang sidroe teuk nyan na kheueh sidroe inong nyang meurdehka.

²³ Aneuëk nibak inong namiet lahé jih lazem sabab keuheundak manusia. Teuma aneuëk nyang lahé nibak inong nyang meurdehka, lahé jih sabab geupeue janji lé Allah.

²⁴ Nyoe jeuet tapeuguna sibagoe kiasan. Dua droe inong nyan na kheueh miseue lagée dua boh janji: nyang sidroe asai jih nibak Gunong Sinai -- nyan kheueh Hagar; aneuëk-aneuëk inong nyan lahé sibagoe namiet.

²⁵ Dan, Hagar nyan kheueh teupeumiseue ngon Gunong Sinai, di nanggroë Arab. Gobnyan sibagoe lambang banda Yerusalem ngon banmandum peunduduek jih nyang bak watée nyoe ka jeuet keunamiet.

²⁶ Teuma Yerusalem nyang na lam syeuruga nyan na kheueh Yerusalem nyang meurdehka, dan nyan kheueh mak geutanyoe.

²⁷ Sabab lam Alkitab teutuléh lagée nyoe, "Meugeumbira kheueh gata he inong malée, nyang hantom na peulahé aneuëk! Meusukaria kheueh dan seumurak meuhubo kheueh gata nyang hantom sakét meusalen! Sabab ureuëng inong nyang jitinggai lé lakoe jih teuma meuteumé leubeh jai aneuëk nibak ureuëng inong nyang udeb meusajan lakoe." 28 Syedara-syedara! Gata keudroe na kheueh aneuëk-aneuëk Allah nyang teupeulahé sabab janji Allah; gata saban lagée Nabi Ishaq.

²⁹ Bak watée nyan aneuëk nyang lahé meunurot keuheundak manusia, ji iélanya aneuëk nyang lahé meunurot keuheundak Roh Allah. Meunan cit bak watée nyoe.

³⁰ Teuma peu kheueh nyang teutuléh lam Alkitab? Disinan teutuléh lagéenyoe: "Use kheueh namiet inong nyan meusajan ngon aneuëk jih, sabab aneuëk nibak namiet inong nyan hana teuma jeuet keu ahli waréh meusajan ngon aneuëk inong nyang meurdehka."

³¹ Ngon lagée nyan, Syedara-syedara, geutanyonyoe kon aneuëk-aneuëk nibak sidroe namiet ureuëng inong; geutanyoe na kheueh aneuëk-aneuëk nibak inong nyang meurdehka.

CHAPTER 5

Tanyoe jinoenyoe meurdehka, sabab Almaseh ka geupeu meurdehka tanyoe! Ngon sabab nyan gata peuteun kheueh keubeubaihan gata, dan bék gatatem jipeujeuet keu namiet lom teuma.

² Ingat, meunyoe gata talakée meusunat, nyan saban cit Almaseh hana meuguna lé nibak gata. Nyang peugah nyoe na kheueh ulôn keudroe, Paulus.

³ Sigoeteuk lôn peuingat keu ureuëng nyang jilakée meusunat, bahwa jihnyan wajéb jiamai banmandum huköm agama!

⁴ Meunyoe gata meuseuha tameugét lom teuma ngon Allah rot huköm agama, nyan saban cit hubungan gata ngon Almaseh ka putôh. Ngon lagée nyan gata ka udeb diluwa lingkongan rahmat Allah.

⁵ Teuma nibak kamoe, kamoe meuharab bahwa ngon geutulông lé Roh Allah dan ngon dasai meuiman kamoe ubak Almaseh, Allah geupeumungken kamoe meugét lom teuma ngon Gobnyan.

⁶ Sabab meunyoe tanyoe ka meusaboh ngon Isa Almaseh, keuhai teuturot atawa hana teuturot meusunat nyan, hana jeuet keumasaalah lé. Nyang peunteng na kheueh meuiman ubak Almaseh, dan nyan nyata that lam geunaséh tanyoe ubak ureuëng laén.

- ⁷ Yohmasa ilée gata meujuang ngon gét! Dan jinoenyoe pakon gata hana taát lé ubak keuheundak Po teu Allah? Soe nyang ka peusuna gata?
- ⁸ Pasti nyang peubuet nyan bukon Allah nyang ka geutawök gata!
- ⁹ "Rago nyang bacut teuma jipeukeumang banmandum teupông nyang ka teulawok," jikheun lé gob.
- ¹⁰ Bah kheueh meunan ulôn teutab mantong peucaya bahwa gata hana ta anut peundirian nyang laén, sabab tanyoe ka meusaboh ngon Almaseh. Dan ulôn yakén that bahwa soe mantong nyang peukaru pikeran gata pasti geuhuköm lé Allah.
- ¹¹ Keuhai ulôn, syedara-syedara, pakon ulôn hana piôh-piôh jimeumusoh meunyoe ulôn mantong lôn peugah bahwa peuratoran meusunat nyan peureulée? Meunyoe ulôn keubiet na lôn peugah lagée nyan, ngon keudroe jih peue nyang ka ulôn peugah keuhai saleb Almaseh hana tepeuteuka masa alah.
- ¹² Leubeh gét ureuëng-ureuëng nyang peukaru pikeran gata nyan jiteubiet mantong lam jeumaáh!
- ¹³ Gata banmandum teutawök beujeuet keu ureuëng nyang meurdehka. Teuma bék kheueh gata peuguna keubeubaihan gata nyan hana putôh-putôh gata peubuet peue nyang gata galak. Nyang sikeubiet jih, gata beuna saléng meugaséh dan saléng tapeutimang.
- ¹⁴ Banmandum huköm agama ka teupeusaboh lam peurintah nyang saboh nyoe, "Bah kheueh gata saléng tameugaséh seusabe gata manusia lagée gata gaséh droe gata keudroe."
- ¹⁵ Teuma meunyoe gata saléng tameukrok sabe keudroe-droe, ingat, teuma gata banmandum hanco.
- ¹⁶ Nyang ulôn meukeusut lagée nyoe: Bah kheueh Roh Allah geubimbéng gata dan bék udeb meunurot tabiát manusia.
- ¹⁷ Sabab keuheundak manusia hana sisuai ngon keuheundak Roh Allah, dan keuheundak Roh Allah hana sisuai ngon keuheundak manusia. Mandua nyan sabe meulawan, ngon lagée nyan gata hana hase tapeubuet peue nyang gata keuneuk peubuet.
- ¹⁸ Teuma meunyoe Roh Allah nyang pimpén gata, ngon lagée nyan gata hana jikuasa lé huköm agama.
- ¹⁹ Keuheundak tabiát manusia deuh that nibak buet-buet nyang cabui, kutoe dan hana patot;
- ²⁰ nibak teuseumah beurala dan iéleumé guna-guna; nibak meumusoh-musoh, meulo, bingiek até, bagaih beungéh, dan teupeupeunteng droe keudroe; peupeucahan dan meudong-dong siblaih,
- ²¹ meunan cit picék até, mabök-mabök, meugura-gura dan laén-laén sibagoe jih. Keu banmandum nyan ulôn peuingat gata jinoenyoe lagée nyang ka lôn peuingat gata yoh masa ilée, bahwa ureuëng-ureuëng nyang jipeubuet hai-hai nyang lagée nyan hana teuma jeuet keuanggota umat Allah.
- ²² Teuma, meunyoe ureuëng-ureuëng nyang jipimpén lé Roh Allah, hase jih na kheueh lagée nyoe: Awaknyan saléng na gaséh sayang, awaknyan sabe lam geumbira, até awaknyan teunang, awaknyan saba dan meubudho basa, awaknyan gét ateueh ureuëng laén dan awaknyan seutia,
- ²³ awaknyan miyueb até, dan sabe hase jikuasa droe. Hana huköm agama nyang larang hai-hai nyang lagée nyan.
- ²⁴ Ureuëng-ureuëng nyang ka jeuet keu milék Isa Almaseh, ureuëng-ureuëng nyan ka jipeumaté tabiát manusia jih ngon sigala nafeusu dan nyang jilakée lé até.

- ²⁵ Roh Allah ka geubri keugeotanyoe udeb nyang barô; ngon sabab nyan Roh Allah cit teuma nyang kuasa lam udeb geutanyoe.
- ²⁶ Geutanyoe bék jeuet keu ureuëng sombong, dan saléng tapeusakét até gob, dan picék até sidroe ngon nyang laén.

CHAPTER 6

Syedara-syedara! Meunyoe sidroe-droe ureuëng meuteumé teungoh jipeubuet desya, bah kheueh gata nyang udeb meunurot Roh Allah, gata bimbeng ureuëng nyan tapeuwoe bak jalan nyang beuna. Teuma hai nyan harôh gata peubuet ngon leumoh leumbot, dan jaga kheueh bék sampoe gata keudroe teugoda teuma.

² Bah kheueh gata saléng tabantu tatanggong beuban ureuëng laén, mangat ngon lagée nyan ka tataát ubak peue nyang geupeurintah lé Almaseh.

³ Meunyoe sidroe-droe ureuëng jipike jih nyan leubeh peunteng, padahai hana peunteng, ureuëng nyan ka jipeungeut droe jih keudroe.

⁴ Tieb-tieb ureuëng bah kheueh jipeureksa droe jih keudroe peu kheueh droe jih nyan gét atawa hana. Meunyoe gét, ureuëng nyan jeuet meurasa bangga ateueh hai nyan. Teuma hanapeue jipeusa droe ngon peue nyang jipeubuet lé ureuëng laén.

⁵ Sabab maséng-maséng ureuëng harôh jiseuôn tanggong jaweueb jih keudroe.

⁶ Ureuëng nyang teurimong peue nyang geupeurunoe lé Almaseh, bah kheueh jimeuweuk ngon gurée jih banmandum nyang gét nyang na nibak jih nyan.

⁷ Bék sampoe keunong peungeut. Allah hana jeuet teupeumeuén! Peue nyang jipula, nyan kheueh teuma nyang jipöt.

⁸ Meunyoe jipula meunurot tabiát manusia nyang na nibak jih, ureuëng nyan teuma jipöt maté nibak tabiát jih nyan. Teuma meunyoe ureuëng nyan jipula meunurot pimpénan Roh Allah, ureuëng nyan teuma jipöt udeb seujati dan keukai nibak Roh Allah.

⁹ Ngon sabab nyan, bék kheueh geutanyoe sampoe bosan bak tapeubuet hai-hai nyang gét; sabab meunyoe tanyoe hana tapiôh bak tapeubuet hai nyan bak saboh watée singoh teuma tateumé pöt hase jih.

¹⁰ Ngon lagée nyan, simantong na watée nibak geutanyoe, bah kheueh tapeubuet nyang gét ubak mandum ureuëng, nyang phon that keu syedara-syedara tanyoe nyang saboh iman ngon tanyoe.

¹¹ Simak kheueh beugét-gét bagian nyoe nyang ulôn tuléh ngon hurof nyang rayeuk-rayeuk.

¹² Ureuëng nyang jitem peubangga droe ngon hai-hai nyang lahé, ureuëng nyan kheueh nyang paksa gata mangat gatatem seutôt peuratoran meukatan. Teuma awaknyan jipeubuet nyan mangat jihnyan hana ji iénanya lé ureuëng-ureuëng Yahudi ngon sabab lé saleb Almaseh.

¹³ Ureuëng-ureuëng jiseutôt atoran meukatan nyan pih hana jipeujak lagée huköm agama. Teuma awaknyan meuharab mangat gata tameukatan, mangat awaknyan jeuet jipeubangga droe bahwa gata tataát ubak peuratoran nyan.

¹⁴ Teuma ulôn mubacut pi hana kutem peubangga droe keuhai peue-peue mantong, seulaén Tuhan geutanyoe Isa Almaseh nyang ka maté jisaleb. Sabab, ngon sabab Gobnyan ka teusaleb nyan, teuma donya nyoe hana meuguna sapeue keu ulôn. Dan keuhai donya nyoe, ulôn pi siulah-ulah ka maté.

¹⁵ Meukatan atawa hana meukatan, nyan hana peunteng. Nyang leubeh peunteng na kheueh jeuet keumanusia barô.

- ¹⁶ Keu ureuëng nyang udeb lagée peundirian nyan, dan meunan cit teuma keubanmandum umat Po teu Allah, ulôn meuharab Allah geubri keuseujahteuraan dan rahmat Gobnyan.
- ¹⁷ Óh lheueh nyan, bék kheueh na meusidroë pih jipeususah le ulôn nyoe, sabab nibak tuboh ulôn na bukeuti-bukeuti bahwa ulôn na kheueh murit Isa Almaseh.
- ¹⁸ Seumoga Tuhan geutanyoe Isa Almaseh sabe geubri beureukat keugata banmandum. Amin. Horeumat kamoe, Paulus

For other languages please go to **www.wordproject.org**